

Research Article

A Review of the Article "Role of Aaraze Nafsani in Health and Illness"

Jamal Rezaei Orimi¹ , Seyyedah Zahra Adabinia^{2,*}

¹ Senior Expert in History of Medical Sciences, Traditional and Complementary Medicine Research Center, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

² Senior Expert in the History of Medical Sciences, Dr. Noorani Vasal Museum and Center for Scientific and Cultural Studies, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

* **Corresponding author:** Seyyedah Zahra Adabinia, Dr. Noorani Vasal Museum and Center for Scientific and Cultural Studies, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran. E-mail: adabinia@gmail.com

DOI: [10.61186/cmja.12.4.68](https://doi.org/10.61186/cmja.12.4.68)

How to Cite this Article:

Rezaei Orimi J, Adabinia SZ. A Review of the Article "Role of Aaraze Nafsani in Health and Illness". *Complement Med J.* 2023;**12**(4):67-69. DOI: [10.61186/cmja.12.4.68](https://doi.org/10.61186/cmja.12.4.68)

Received: 19 Nov 2022

Accepted: 27 Nov 2022

DEAR EDITOR,

In the research "Role of Aaraze Nafsani in Health and Illness" (1), the topic of psychological symptoms in Iranian medical texts and the opinions of sages such as Ibn Sina, Razi, Ahwazi and Jurjani have been considered. Despite the efforts of respected authors, Razi's opinions regarding self-health or ethical medicine have not been explained, which is discussed in this article.

Razi's attention (865-925 A.D) to medical signs of ethics or self-health is evident in most of his works, the peak of this accuracy can be found in the book of Spiritual Medicine. In the first chapter of this book, Razi refers to the dignity of reason in the sense of its rulership over one's desires, tendencies, behaviors, and decisions, health is the rulership of reason over man and mood is the threat of damage to the dignity of reason and as a result the illness of the soul. Therefore, health depends on being under the command of reason, restraining it from whim and opposing it. What is meant by intellect here is practical intellect, the wisdom of evaluating good and bad deeds and does and doesn't. In Razi's works, no evidence defines happiness beyond the health of the soul (2, 3). In Razi's theory of health, emotion plays the role of a disease-causing agent, just as the human body is in a conflict between the factors that threaten the health of the body and its sustaining force, the continuous conflict between emotion and reason also determines the health or illness of the soul (2). He considers greed for food and overeating

to be the cause of indigestion and insomnia, malnutrition, darkening of the face, and grumpiness as the effects of envy. He also considers drunkenness and drunkenness to be the biggest scourge of the mind and the constant companion of high spirits and considers it the cause of the gradual weakening of the speaking ego and the rush of people towards unmeasured and counterintuitive actions. He expressed the qualities such as love, envy, anger, lies, miserliness, worries, sadness, evil, wine, sexual intercourse, desire, earning money, and worldly love, and after introducing the method of recognition and factors affecting how to get rid of them, he examined Self-health pays (4). Razi assigns the achievement of mental health to the recognition of its threatening issues, and in a negative sense, it means the absence of disease and assigns its treatment to spiritual and moral medicine (5). In spiritual medicine, measuring the consequences and effects of behavior in terms of the amount of pleasure, suffering, or obedience to the dictates of reason, minimum enjoyment, and compliance with the limit of balance based on the Platonic point of view, is the criterion for distinguishing a healthy self from an unhealthy one. In having pleasures such as eating, sleeping, etc., the goal is to treat them as if they were sufficient, which should be enough (2). Razi considers the health of the soul and morals dependent on the health of the body and the moral vices as the cause of trouble and illness of the human body, in his opinion, the prevention of soul diseases and their treatment is

the goal of the spiritual doctor (5). Human decisions and behaviors are defined as health, which this theory in terms of handover (handover of human health to self-health, handover of self-health to psychological health in the concept of negative psychologists), extreme individualism and neglect of the inclusion of social life in health and at least Orientation in the components of mental health is worthy of consideration (2).

REFERENCES

1. Atifi SAH, Haji Rahimian Tasuji MH, Rajabnejad MR, Asadi MH, Mahmoodi SA. Role of Aaraze Nafsani in Health and Illness. *Complement Med J.* 2022;**11**(4):304-315. doi: [10.32598/cmja.11.4.861.1](https://doi.org/10.32598/cmja.11.4.861.1)
2. Gharamaleki A. The theory of healthy man in Razi's system of ethics. *Ensanpajohi Dini.* 2011;**7**(24):19-37.
3. Rhazes M. *Teb Rohani (resaleh dar ravanshenasi akhlagh)*. Tehran: Ahle ghalam2007.
4. Toosi N. *Akhlagh Naseri*. Tehran: Kharazmi2008.
5. Khakdoost H, Rajabnejad M. Spiritual Physic, the Struggle between Aghl (Reason) and Hawā (Passion) from Razi Perspective. *Med History.* 2020;**12**(42):89-97.

نقدی بر مقاله "بررسی نقش اعراضِ نفسانی در پایداری سلامت یا ایجاد بیماری"

جمال رضایی اوریمی^۱، سیده زهرا آدابی نیا^{۲*}

^۱ کارشناس ارشد تاریخ علوم پزشکی، گروه طب ایرانی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران
^۲ کارشناس ارشد تاریخ علوم پزشکی، موزه و مرکز اسناد و مطالعات علمی و فرهنگی دکتر نورانی وصال، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

* نویسنده مسئول: سیده زهرا آدابی نیا، کارشناس ارشد تاریخ پزشکی، موزه و مرکز اسناد و مطالعات علمی و فرهنگی دکتر نورانی وصال، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران. ایمیل: adabinia@gmail.com

DOI: 10.61186/cmja.12.4.68

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۰۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۸/۲۸

سردبیر محترم

ناطقه و شتاب انسان به سمت کارهای نسنجیده و منافی عقل می‌داند. او به بیان صفاتی چون عشق، حسد، غضب، کذب، بخل، دل‌نگرانی‌ها، غم، شر و آرز، شراب، جماع، ولع، کسب درآمد و دنیا دوستی پرداخته و بعد از معرفی روش شناخت و عوامل مؤثر بر نحوه دفع آنها، به بررسی سلامت نفس می‌پردازد (۴). رازی دستیابی به سلامت نفس را در گرو شناخت امور تهدیدکننده‌ی آن و در مفهومی سلبی به معنای نبود بیماری برشمرده و درمانش را به طب روحانی و اخلاق محول می‌کند (۵).

در طب روحانی، سنجش عواقب و آثار رفتار از نظر میزان لذت، رنج یا تبعیت از فرمان عقل، برخورداری حداقلی و رعایت حد تعادل براساس دیدگاه افلاطونی، ملاک تشخیص نفس سالم از ناسالم است. در برخورداری از تمتعانی مانند خوردن، خوابیدن و ... هدف، دارو انگاری آنهاست که باید به حد کفایت بسنده کرد (۲). رازی سلامت نفس و اخلاق را در گرو سلامتی جسم و تن و ردایل اخلاقی را عامل گرفتاری و مریضی جسم انسان می‌داند، از نظر او، پیشگیری از بیماری‌های نفس و معالجه آن، هدف طبیب روحانی است (۵) وی حاکمیت عقل سنجش‌گر بر خواسته‌ها، تصمیم‌ها و رفتارهای آدمی را سلامت تعریف نموده، که این نظریه از حیث تحویلی‌نگری (تحویل سلامت انسان به سلامت نفس، تحویل سلامت نفس به سلامت روان شناختی در مفهوم روان شناسان سلب‌گرا)، فردگرایی افراطی و غفلت از مداخلت زندگی اجتماعی در سلامت و حداقل گرایبی در مؤلفه‌های سلامت روان، قابل تامل است (۲).

در پژوهش "بررسی نقش اعراضِ نفسانی در پایداری سلامت یا ایجاد بیماری" (۱)، موضوع اعراضِ نفسانی در متون طب ایرانی بررسی و نظرات حکمایی چون ابن سینا، رازی، اهوازی و جرجانی مورد توجه قرار گرفته است. علیرغم تلاش نویسندگان محترم، آرای رازی در رابطه با سلامت نفس یا طب‌انگاری اخلاق تبیین نشده که در این نوشتار به این مهم پرداخته می‌شود.

توجه رازی (۲۵۱-۳۱۳ ه.ق) به نشانه‌های طب انگاری اخلاق یا سلامت نفس در اغلب آثارش مشهود است، اوج این دقت را می‌توان در کتاب طب روحانی یافت. در فصل اول این کتاب، رازی ضمن اشاره به منزلت عقل به معنای حاکم بودن آن بر خواسته‌ها، گرایش‌ها، رفتارها و تصمیم‌های فرد، سلامتی را حاکم بودن عقل بر انسان و هوی را، آسیب تهدید کننده‌ی منزلت عقل و در نتیجه بیماری نفس می‌داند. پس سلامتی در گرو به فرمان عقل بودن، بازداشتن آن از هوی و مخالفت با آنست. مراد از عقل در اینجا، عقل عملی، خرد سنجش‌گر نیک و بدکردار و باید و نبایدهاست. در آثار رازی شاهدهی نیست که سعادت را فراتر از سلامت نفس تعریف کرده باشد (۲، ۳).

در نظریه سلامت رازی، هوی در نقش عامل بیماری زاست، همان‌گونه که جسم آدمی در کشمکش عوامل تهدیدکننده سلامت جسم و نیروی نگه‌دارنده آنست، نزاع مستمر بین هوی و عقل نیز تعیین‌کننده سلامت یا بیماری نفس است (۲). وی حرص به خوراک و پرخوری را سبب سوءهضم و بی‌خوابی، سوءتغذیه، تیرگی چهره و بدمزاجی را از عوارض حسد می‌داند. همچنین میگساری و مستی را بزرگترین آفت عقل و همنشین دائمی هوی برشمرده و آن را مسبب ضعف تدریجی نفس

References

1. Latifi SAH, Haji Rahimian Tasuji MH, Rajabnejad MR, Asadi MH, Mahmoodi SA. Role of Aaraze Nafsan in Health and Illness. *Complement Med J*. 2022;11(4):304-315. doi: 10.32598/cmja.11.4.861.1
2. Gharamaleki A. The theory of healthy man in Razi's system of ethics. *Ensanpajohi Dini*. 2011;7(24):19-37.
3. Rhazes M. Teb Rohani (resaleh dar ravanshenasi akhlagh). Tehran: Ahle ghalam2007.
4. Toosi N. Akhlagh Naseri. Tehran: Kharazmi2008.
5. Khakdoost H, Rajabnejad M. Spiritual Physic, the Struggle between Aghl (Reason) and Hawā (Passion) from Razi Perspective. *Med History*. 2020;12(42):89-97.